

Le 20 odstotkov občin ima pogrebne in pokopališke dejavnosti usklajene z zakonom

Čeprav je nov Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej) začel veljati že oktobra 2016, ima trenutno tovrstne dejavnosti z zakonom usklajenih le okoli 20 odstotkov občin, pravijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (MGRT).

Andreja Šalamun

»Na Žalah na leto opravimo 2.800 pogrebov, v Mariboru koli 1.000, vsi ostali pa 500 ali manj,« ponazori direktor podjetja Žale.

Na podlagi ZPPDej je MGRT sprejel tudi tri podzakonske akte, in sicer standarde in normative za osnovni pogreb, Pravilnik o minimalnih standardih in normativih za izvajanje pogrebne dejavnosti ter Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen 24-urne dežurne službe. Izvajalci pogrebne dejavnosti so morali od MGRT v letu dni po uveljavitvi zakona pridobiti tudi dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti. Kot pravijo na ministrstvu, so izdali 101 takšno dovoljenje.

Večji javni pogrebni podjetji, ki imata pogrebno dejavnost registrirano kot glavno dejavnost, sta v Sloveniji le dve, in sicer ljubljansko podjetje Žale z okoli 100 zaposlenimi, ki se uvršča med srednje velika podjetja, in Pogrebno podjetje Maribor (PPM) z okoli 45 zaposlenimi, ki se uvršča med mala podjetja. Sledijo zasebna mikro podjetja s povprečno dvema,

tremi zaposlenimi, ostalo pa so komunalne družbe, katerim sicer pogrebna dejavnost ni glavna dejavnost.

»Mikro podjetij je približno 60 odstotkov, kar se ne odraža tudi v številu izvedenih pogrebov. Na Žalah na primer na leto opravimo 2.800 pogrebov, v Mariboru okoli 1.000, vsi ostali pa 500 ali manj, še posebej zasebna mikro podjetja,« ponazori Robert Martinčič, direktor podjetja Žale, ki je tudi predsednik Komisije za pogrebno dejavnost GZS - ZKG in član Upravnega odbora GZS - ZKG.

Zakonodaja sledila težnjam po liberalizaciji

Na gospodarskem ministrstvu so zadalženi tudi za izvajanje nadzora nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja z zakonom. »Po podatkih iz decembra 2018 ima svoje odloke o izvajanju pogrebne

 Podjetje s poslanstvom in vizijo.

3 Tav d.o.o.
Germova ulica 9
8000 Novo mesto
www.3tav.si; info@3tav.si
01/524 0 510

Smo uveljavljena slovenska družba s področja razvoja informacijskih rešitev za srednja in večja podjetja. Po meri naših uporabnikov smo razvili informacijski sistem 1521, ki podpira vse poslovne procese v podjetju.

- FINANCE IN RAČUNOVODSTVO TER NADZOR TERJATEV
- PLAČE IN KADRI
- MATERIALNO SKLADIŠČNO
- PROIZVODNJA S PRODAJO
- MASOVNI OBRAČUN STORITEV (komunalne storitve, plin, ogrevanje)
- POSLOVNA ANALITIKA

Smo med vodilnimi v Sloveniji na področju masovnega obračuna storitev energitike (plin, elektrika, ogrevanje) in komunalnih storitev.

Ostale programske rešitve:

-
- Elektronski dokumenti (e-fakture, e-izvršbe in ostalo)
- GIS sistem
- Poročilni sistem in podpora odločanju
- Povezave z drugimi informacijskimi sistemi (SAP, GIS sistemi, dokumentni sistemi, sistemi za popis števec in podobno)
- Integracija informacijskih sistemov
- Internetne aplikacije za končne uporabnike (spletni portal za sporočanje in spremljanje porabe različnih energentov, pregled izdanih faktur, obveščanje strank ...)
- Podpora brezpapirnem poslovanju
- Pripravljeni na GDPR uredbo

in pokopališke dejavnosti usklajene z zakonom približno 20 odstotkov občin. Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in Združenje občin Slovenije smo pozvali, naj svoje članice pozovejo, da čim prej pristopijo k sprejemu le-teh,« so povedali na MGRT.

»Nov Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej) na novo definira področje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba in obsega vsak prvi prevoz s kraja smrti,« pravi Lidija Pliberšek, direktorica Pogrebnega podjetja Maribor (PPM), ki predseduje Združenju pomembnih pokopališč Evrope (Association of Significant Cemeteries in Europe – ASCE). »Zakon je naložil občinam, da morajo sprejeti ustrezne predpise in zagotoviti opravljanje te službe, vendar je veliko občin v zamudi, tudi mariborska. Posledično imamo zaradi tega na terenu nepotrebne nevšečnosti,« pove sogovornica. Prepričana je, da bi bilo treba nemudoma pristopiti k ureditvi področja, kjer to še ni bilo storjeno.

Pliberškova pravi, da sta se v zadnjih 20 letih pogrebna in pokopališka dejavnost razvijali po višjih standardih in normativih. »Pogrebno podjetje Maribor na primer sledi bogati zgodovini – smo podjetje z najdaljšo tradicijo v dejavnosti v Sloveniji –, hkrati pa nenehno spremlja razvoj tehnologij in se strokovno izpopolnjuje na vseh področjih delovanja podjetja,« pravi sogovornica. Slabost, na katero je kot direktorica PPM in predsednica ASCE vseskozi javno opozarjala, je, da »je zakonodaja sledila težnjam po liberalizaciji ter dejavnosti (z izjemo dežurne službe) ni uvrstila med nujno potrebne službe, ki jih mora v javnem interesu trajno in nemoteno zagotavljati lokalna skupnost,« pravi Pliberškova. Prepričana je, da te spremembe povzročajo dvig cen, kar že zaznavajo na trgu.

Foto: PPM

Čakajo na odločitev sodišča

Kot so povedali na MOP, so bile na zakon vložene tri ustavne pobude, ki so jih vložili Združenje občin Slovenije, Državni svet RS in samostojni podjetnik Dušan Bratuše s sopodpisniki. Ustavno sodišče o pobudah še ni odločalo.

»Trenutno celotna dejavnost čaka na odločitev ustavnega sodišča, saj je od njegove odločitve, ki pa, kot kaže, ne bo sprejeta tako hitro, veliko odvisno,« pravi Robert Martinčič. Pojasni, da sta bili po zakonu iz leta 1984 pogrebna in pokopališka dejavnost enotna dejavnost posebnega družbenega pomena, kasnejši Zakon o gospodarskih javnih službah ju je spremenil v gospodarsko javno službo, nov Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti pa ju je razdelil na tri dele. »Organizacijo pogreba, ki prinaša denar, so prepustili prostemu trgu, del, ki povzroča stroške, torej izkop jame in upravljanje s pokopališči, pa so

PROIZVAJALEC KONTINUIRANIH STISKALNIC –
BALIRK IN TRANSPORTNIH TRAKOV

- Celotna ponudba avtomatskih balirk
- S pomočjo frekvenčnih pretvornikov doseže prihranek energije tudi do 40 % v primerjavi s standardom pogonom.
- Popolnoma avtomatsko stiskanje in vezanje bal
- Visoko kvalitetne kompaktno bale tudi do 1.300 kg
- Zanesljivost in vsestranskost
- Zmanjšani stroški vzdrževanja
- Od 40 do 200 ton sile potiska
- Stiskalnice povsem prilagojene zahtevam kupca
- Visoka produktivnost

Iztisnite vrednost iz odpadkov z ANIS
horizontalno kontinuirano stiskalnico!

»Zakon je naložil občinam, da morajo sprejeti ustrezne predpise in zagotoviti opravljanje te službe, vendar je veliko občin v zamudi, tudi mariborska. Posledično imamo zaradi tega na terenu nepotrebne nevšečnosti,« pravi Lidija Pliberšek, direktorica Pogrebnega podjetja Maribor.

pustili občinam. Edina dobra rešitev v zakonu je, da so 24-urno dežurno službo opredelili kot gospodarsko javno službo. Takšna oblika organiziranosti namreč preprečuje najbolj grobe oblike boja za pokojnike,« pove Martinčič. Doda, da so včasih družbe, ki so skrbele za celoten postopek od prevzema pokojnika do organizacije pogreba in upravljanja s pokopališči, sredstva, ki so jih pridobile z izvedbo pogreba, vlagale v obnovo in vzdrževanje pokopališč ter v njihovo posodabljanje. »Danes ta sredstva končajo v žepih zasebnikov, pokopališča pa bodo začela propadati,« doda Martinčič. Opozori, da so zaradi takšne organiziranosti na slabšem tudi občani, saj da ne gre za prosti trg v pravem pomenu besede, ampak za omejen krog ponudnikov, ki imajo trg jasno razdeljen. »Poleg tega je včasih cene storitev določil mestni ali občinski svet, zdaj pa se oblikujejo prosto na trgu in lahko takrat, ko je svojec ranljiv in v težkem čustvenem stanju, vsak zaračuna, kar hoče, saj jim cenikov ni treba javno objavljati,« doda Martinčič.

Tudi pokopališča se digitalizirajo

Trendi na področju pogrebne dejavnosti so različni od države od države. »Medtem ko so nekatere države, na primer Švica, zelo liberalne in pripravljene na novosti, sta na primer Avstrija in Nemčija zelo

konservativni,« pojasni Sebastijan Zupanc, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS). »Na sploh je celotna zahodna Evropa precej konservativna na tem področju in je njeno osnovno vodilo izpeljati dostojen pogreb,« doda Martinčič. Medtem pa Lidija Pliberšek ugotavlja, da se izraziti trendi kažejo v digitalizaciji pokopališča. »Družba PPM je kot prva v Evropi predstavila digitalni mobilni vodič in kot prva na svetu digitalni spomenik, kar je plod sodelovanja Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru z domačimi in mednarodnimi malimi in srednje velikimi podjetji,« pove sogovornica in doda, da tako Pogrebno podjetje Maribor svojo vlogo nosilca in spodbujevalca razvoja na področju pogrebne, pokopališke in komplementarnih dejavnosti na celotnem območju Slovenije prenaša tudi v evropski in širši prostor.

Okoli 80 odstotkov vseh umrlih je upepeljenih

Kot pravi Martinčič, je v Sloveniji prišlo do glavnega preboja, ko je podjetje Žale leta 1978 odprlo upepeljevalnico. »Prej so pokojnike vozili večinoma v Beljak. Žarnih pogrebov je bilo nekaj odstotkov, ko pa je tak način pokopa sprejela tudi katoliška cerkev, je odstotek na Žalah zrasel na več kot 90 in se tu tudi

VARČUJTE Z VODO, ENERGIJO IN DENARJEM, NE S KAKOVOSTJO IN ODGOVORNOSTJO DO NARAVE.

Privoščite si zanesljive in cenovno ugodne čistilne naprave in sisteme za deževnico.

Čistilna naprava One2clean

Inovativna čistilna naprava nemške kakovosti, ki poskrbi za družinski proračun in okolje. Visok učinek čiščenja, v rezervoarju ni električnih komponent. Praznjenje le enkrat na tri leta, nizka poraba energije in minimalno vzdrževanje. Rezervoar je povezen.

do 500 PE

Deževnica

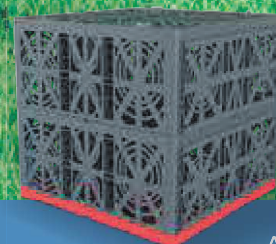
Z uporabo deževnice lahko prihranite do 50 % pitne vode. In denarja. Priporočamo vam uporabo brezplačne deževnice za pranje avtomobila, splakovanje WC-ja, pranje perila in zalivanje vrta.

Ponikalni sistemi

Ponikalni sistemi so učinkoviti, lahki ter omogočajo enostavno montažo. Cenovno so postali zelo dostopni.

Lovilci olj in maščob

Uporaba povsod, kjer se v iztočnih odpadnih vodah pojavljajo masti ali olja

Z vami že 28 let

Armex Armature d.o.o., Ivančna Gorica
info@armex-armature.si, tel.: 01 786 92 70, 051 652 192

www.cistilnenaprave-dezevnica.si

ustalil. Na nacionalni ravni je žarnih pogrebov okoli 80 odstotkov,« pojasni sogovornik. Doda, da imajo na Žalah od leta 1989, kot prvi v Sloveniji, tudi prostor za raztros pepela in da se za to obliko odloča vedno več ljudi. Znotraj žarnih pogrebov je takih z raztrosom okoli 10 odstotkov. Več kot v preteklosti pa je tudi pogrebov v ožjem družinskem krogu.

Evropska pokopališča sledijo sodobnim izzivom

Evropska pokopališča se soočajo s pomembnim izzivom ohraniti dediščino in tradicijo, a hkrati slediti implementacijam novih tehnologij in spodbujanju turizma. Kot pravi Martinčič, podjetje Žale na tem področju že dolgo postavlja standarde in uvaja novosti, ki jih potem posnemajo tudi drugi. »Kot prvi v Sloveniji smo začeli sodelovati v ASCE in Pot-i evropskih pokopališč, postavili infomat, uvedli iskalnik grobov, začeli objavljati osmrtnice na spletu, začeli izvajati brezplačne vožnje z električnimi vozili, uvedli mobilno različico iskalnika grobov, vizualizacijo pokopališč (interaktivna 360° prostorska predstavitev na spletni strani) z interaktivnim zemljevidom in opisi pomembnih osebnosti in lokacij ter nov način uporabe navidezne resničnosti, s katero si je možno ogledati Plečnikove Žale – Vrt vseh svetih s pomočjo pametnega telefona in vizirja. Kot prvi na svetu smo

ponudili tudi »videoprenos pogrebne svečanosti« in za to inovacijo prejeli bronasto priznanje GZS – Območne zbornice Ljubljana, za inovacijo »iskalnik grobov« pa še bronasto priznanje GZS – Zbornice osrednjeslovenske regije (GZS – Območna zbornica Ljubljana se je leta 2011 preimenovala v GZS – Zbornica osrednjeslovenske regije, op. a.),« še doda Martinčič.

Nov večnamenski kompleks v Mariboru

Aktivni so tudi v Pogrebem podjetju Maribor, kjer načrtujejo nov večnamenski kompleks, ki bo nastal za cvetličarno Aralija na pokopališču Pobrežje v Mariboru, kjer bo poslovilna dvorana, novi prostori za sprejem strank in skladišni prostor za cvetličarno. Projekt je ocenjen na 450 tisoč do 500 tisoč evrov. »Zaradi naše narave dela ne moremo iti v izvedbo naenkrat v celoti, zato smo investicijo razdelili na tri sklope. V prvi fazi bomo uredili osnovni prostor ob cvetličarni, da bomo lahko, ko se bodo delali sprejemni prostori za stranke, to opravljali v novem objektu, nazadnje pa se bo zgradil objekt, ki bo namenjen poslovilni slovesnosti. Investicija, ki jo v celoti financiramo sami, bo končana v dveh do treh letih,« pove Pliberškova. gg

»Organizacijo pogreba, ki prinaša denar, so prepustili prostemu trgu, del, ki povzroča stroške, torej izkop jame in upravljanje s pokopališči, pa so pustili občinam,« pojasnjuje Robert Martinčič, direktor podjetja Žale.

JUST KOM
PARTNER SKUPINE ZOELLER

Zagotovite si ekonomsko učinkovito in okolju prijazno zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov

V sodelovanju s podjetjem Stummer

Kommunalfahrzeuge iz Avstrije kupcem ponujamo inovativne rešitve na področju nadgradenj za zbiranje in odvoz odpadkov. Na slovenskem tržišču smo prisotni že 25 let.

Nadgradnje za komunalna vozila

Komunalno vozilo je za nas način gospodarjenja. Za vsako vrsto odpadkov, območje zbiranja, tip zabojsnika ponujamo primerno nadgradnjo. Želimo, da sta zbiranje in odvoz odpadkov ekonomsko učinkovita in okolju prijazna. Poleg prodaje kupcem zagotavljamo tudi odzivno servisno službo in nemoteno oskrbo z nadomestnimi deli.

Letošnja novost: pometalni stroji

V letošnjem letu prodajni program dopolnjujemo s pometalnimi stroji iz serije Stummer Eurojet.

JUST KOM, podjetje za prodajo in servis komunalne opreme d.o.o.
Brnčičeva 13, 1231 Ljubljana-Črnuče
Tel.: 01 563-15-59, E-pošta: igor@just.si